

Deze folder samengevat

- ◆ Paling in onze openbare wateren is ernstig vervuild.
- ◆ Het opeten van paling en roofvis uit onze openbare wateren wordt afgeraden.

U hebt nog vragen of wenst meer informatie?

Neem contact op met de verschillende partners die meewerkten aan deze folder:

Vlaamse Gezondheidsinspectie domein Gezondheid & Milieu

Markiesstraat 1, 1000 Brussel

Tel: 02-553 35 09

Fax: 02-553 36 16

Webstek: www.gezondmilieu.be

E-mail: preventiegezondheidszorg@vlaanderen.be

Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer

Duboislaan 14, 1560 Hoeilaart

Tel: 02-658 04 10

Fax: 02-657 96 82

Webstek: www.vispolluënten.inbo.be

E-mail: geert.goemans@inbo.be

Afdeling Bos & Groen

Koning Albert II-laan 20 bus 8, 1000 Brussel

Tel: 02-553 81 02

Fax: 02-553 81 05

Webstek: www.bosengroen.be

E-mail: bos.groen@lin.vlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever: Roel Vanhaeren, Afdeling Bos & Groen, november 2005.

Belangrijke informatie voor elke visser!

Vervuiling in paling

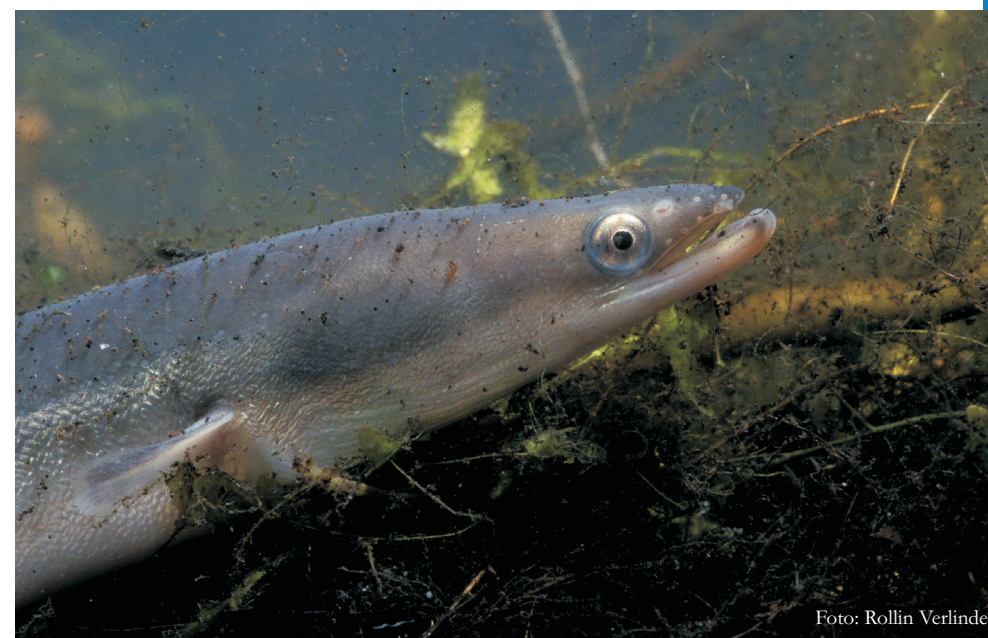
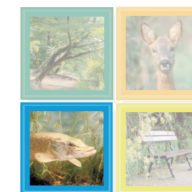

Foto: Rollin Verlinde

- ◆ Beschrijving van de vervuiling
- ◆ Gezondheidsrisico's
- ◆ Afraden van consumptie

Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap
Vlaamse Gezondheidsinspectie - domein Gezondheid & Milieu
Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer
Afdeling Bos & Groen

Beschrijving van de vervuiling

Tussen 1994 en 2003 heeft het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer op 350 plaatsen in onze Vlaamse openbare wateren palingen en in mindere mate ook andere roofvissen gevangen voor onderzoek. Deze vissen zijn onderzocht op de aanwezigheid van PCB's, zware metalen, vlamvertragers en pesticiden. Dit zijn vervuilende stoffen die de gezondheid van de mens ernstige schade kunnen toebrengen.

Paling brengt veel tijd door in en nabij het bodemslib dat vaak vervuild is. Hierdoor neemt hij zeer veel vervuilende stoffen op en slaat die op in zijn vet. Als algemene regel kan men stellen dat hoe groter de paling is, hoe meer vervuilende stoffen hij zal bevatten.

Paling is één van de meest vetrijke vissoorten, andere soorten zoetwatervis bevatten veel lagere vetgehaltes. Dieren die zich voeden met andere dieren, zoals paling en roofvissen, staan dus extra bloot aan hogere dosissen vervuilende stoffen.

Foto: Alain Dillen

- ◆ Op de overgrote meerderheid van de meetplaatsen in Vlaanderen blijven de PCB-concentraties in paling ver boven de consumptienorm en hoog ten opzichte van onze buurlanden.
- ◆ De extreemst vervuilde wateren in Vlaanderen blijven nog steeds de Kempense kanalen en de Maas voor wat betreft PCB's en zware metalen.
- ◆ In regio's met minder PCB-vervuiling zoals de Westhoek is paling sterk vervuild met pesticiden.
- ◆ Vlamvertragers komen in uiterst hoge concentraties voor in palingen op de Boven-Schelde ter hoogte van Oudenaarde.
- ◆ Op vele plaatsen blijken ook roofvissen zoals snoekbaars, baars en snoek ernstig verontreinigd met onder andere PCB's.

Afraden van consumptie

Door milieuvervuiling komen allerlei vervuilende stoffen in ons voedsel terecht. Vervuilende stoffen zijn moeilijk of niet afbreekbaar en hopen zich meestal op in vetweefsel. Mensen krijgen vervuilende stoffen dikwijls binnen via de voeding. Gewoonlijk worden ze dan in het lichaamsvet opgeslagen. Vervuilende stoffen zoals PCB's en vlamvertragers breken langzaam af, waardoor ze kunnen ophopen in het milieu en de voedselketen, en ook lang aanwezig blijven in ons lichaam.

Om de consument te beschermen, zijn er maximale hoeveelheden vastgelegd van de belangrijkste verontreinigingen. Deze normen zijn zó vastgesteld, dat de gezondheid meestal pas in gevaar komt als ze langdurig worden overschreden.

→ Door een gevarieerde voeding met weinig dierlijke vetten en door het vermijden van vervuild voedsel, kunnen consumenten het risico van te veel milieuverontreinigingen in hun voeding verkleinen en hun gezondheid beschermen.

Zelf gevangen palingen en roofvissoorten uit de binnenwateren bevatten vaak een te hoog gehalte vervuilende stoffen. Het is daarom verstandig ze niet op te eten.

Gezondheidsrisico's

In hoeverre vervuiling in vis schadelijk is voor onze gezondheid, hangt af van de totale hoeveelheid die in ons lichaam terecht komt. Blootstelling aan grote hoeveelheden PCB's in één keer kan huidafwijkingen veroorzaken zoals chlooracne of pigmentvlekken, en kan ook de lever beschadigen.

Vervuilende stoffen zoals PCB's verminderen vruchtbaarheid, weerstand en ontwikkeling. Bij mensen is een lager geboortegewicht van baby's een mogelijk gevolg. Sommige vervuilende stoffen zijn ook kankerverwekkend.